

Hiška, ki na robu vasi še kljubuje času

Skrbnik Simoničeve domačije bo poslej Turistično društvo Trnovska vas

DARJA LUKMAN ŽUNEC

Na robu Trnovske vasi, kjer se poselje ni del prevesi v travnike in njive proti lenobni Pesnici, je še ohranjena stara cimprana stavba, Simoničeva domačija, ki se ponaša s svojo častljivo starostjo, saj je njen bivalni del star kar 234 let.

Občina Trnovska vas je domačijo že pred leti z odlokom razglasila za kulturni spomenik, za njeno varstvo in zaščito pa že leta strokovno skrbi Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Mariboru.

Še do lani je bila hiša "živa", saj je v njej prebivala Hanika Simonič, ki pa je bila zdaj zaradi bolehnosti in starosti prisiljena oditi v domsko varstvo. Hiška je sicer tačas res prazna, kar pa ne pomeni, da je tudi zapuščena, saj bodo zdaj zanjo, da bi bila vsaj tako živahna kot v Hanikinem času, poskrbeli v turističnem društvu Trnovska vas.

Te dni sta se namreč župan Alojz Benko in predsednica trnovskega turističnega društva Angelca Fras dogovorila še o zadnjih podrobnostih ob prevzemu tega kulturnega spomenika v upravljanje. Že doslej so Haniko obiskovali njegove članice in člani ter tudi predstavniki domačega društva starodobnikov. Tja so prav tako radi zahajali tudi šolarji okoliških šol, ki so si lahko v naravi ogledali, kako so bivali njihovi predniki, Hanika pa jim je nadvse rada kaj pripovedovala o starih časih in razkazala svojo hiško, ozaljšano s cvetličnimi slovenkami ali pelargonijami.

Na domačiji so člani turističnega društva zdaj poskrbeli, da bodo imetje in predmeti v hiši skrbno popisani. Društvo bo poslej z domačijo upravljalo, predvsem bo skrbelo za njeno ohranjanje in obnovo ter urejanje okolice, tudi za prirejanje različnih prireditev, povezanih s kulturno dediščino, ljudskimi običaji in navadami, prav verjetno je, da bodo v njej uredili še kakšno zgodovinsko ali etnološko zbirko.

Simoničeva domačija je pomemben kulturni spomenik stavbne dedi-

Hanika Simonič je zgovorno in pokončno še pred letom sprejemala obiskovalce svoje dobro vzdrževane hiške. (Darja Lukman Žunec)

Simoničeva domačija obiskovalca očara s svojo slamnato streho in spokojno okolico na robu vasi. (Darja Lukman Žunec)

ščine predvsem zato, ker je ena redkih še ohranjenih izvirnih panonskih domačij v Sloveniji. Odlikujeta jo skrbno vzdrževana slamnata streha in ohranjena značilna oblika v obliki črke L. Je prvotna panonska hiša, kar pomeni, da je lesena "cimprana" stavba. Letnica nad vhodom govori, da njen nastanek sodi v leto 1787. Ob vstopu v hišo pridemo najprej v "priklet" ali hodnik, od koder vidimo naravnost v dobro ohranjeno črno kuhinjo, ki je edina tako ohranjena daleč naokrog. Levo je velika sprednja soba ali hiša s krušno pečjo, sobo odlikuje tudi malo okno, ki so ga uporabljali za prezračevanje. Desno iz nje vrata vodijo v zadnjo sobo. Desno od črne kuhinje je kamra,

v kateri so nekoč shranjevali krompir. V hišo so naknadno vgradili okna, ki sicer ne ustrezajo povsem prvotnemu videzu, zamenjati pa so zaradi dotrajanosti bili prisiljeni nekoč lesena ali opečna tla.

Stavba se nadaljuje v gospodarsko poslopje, ki pa je že pokrito z opeko. V njem so "gümna", "listjak", "verštat" (delavnica), "štala", "svinjna štala" in drvarnica.

Tovrstne panonske hiše so bile resda skromne tako glede zidave kot notranje opreme, v njih so večinoma prebivale viničarske družine. A zdaj njeni skromnosti navkljub prenekateremu domačinu ali obiskovalcu ob pogledu nanjo zaigra srce.